

طرح جامع تدریس (Course Plan)

گروه فراگیر : دانشجویان ترم ۴ کارشناسی مامایی

نام استاد : دکتر نرجس بحری

پیش نیاز : بارداری و زایمان ۱

عنوان درس : بارداری و زایمان ۲

نیمسال دوم

تعداد واحد : دو واحد تئوری

● هدف کلی درس :

- کسب دانش کافی در مورد فرایند زایمان فیزیولوژیک، نحوه اداره و کنترل و مراقبت از مادر، جنین و نوزاد در طی مراحل مختلف لیبر و دوره ی پس از زایمان
- آشنایی با روش های دارویی و غیر دارویی کاهش درد زایمان
- دستیابی به بینش و تشخیص صحیح و تصمیم گیری درست در مراقبت های لازم و ارائه ی آموزش های ضروری به مادر با رعایت اصول علمی، فرهنگی، اجتماعی ، قانونی، مذهبی و اخلاقی

● روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

● الگوی تدریس : پیش سازمان دهنده

- **وظایف و تکالیف دانشجو :**
 - ۱- حضور منظم و به موقع در جلسات کلاس
 - ۲- شرکت فعال در بحث های گروهی در طی جلسات تدریس
 - ۳- ارائه پاسخ های مناسب به سوالات مطرح شده بر اساس جدید ترین رفرنس ها
 - ۴- ارائه منظم و به موقع تکالیف عملی
 - ۵- شرکت در ارزشیابی تراکمی پایان دوره

● روش ارزشیابی دانشجو :

آیتم	درصد	نمره
حضور منظم و بدون تاخیر در کلاس درس	۵٪	۱
حضور در کلاس با مطالعه قبلی و شرکت در بحث های کلاسی	۱۵٪	۳
ارزیابی تکوینی (میان ترم)	۳۰٪	۶
ارزشیابی تراکمی پایان دوره	۵۰٪	۱۰
جمع	۱۰۰٪	۲۰

● منابع مطالعه :

- ۱- کتاب بارداری و زایمان ویلیامز. آخرین ویرایش
- ۲- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی. بیمارستانهای دوستدار مادر راهنمای کشوری ارائه خدمات مامائی و زایمان:دفتر سلامت خانواده و جمعیت -اداره سلامت مادران.
- ۳- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران،برنامه کشوری مادری ایمن
- ۴- کتاب مامایی وارنی. آخرین چاپ
- ۵- درسنامه مامایی مایلز آخرین چاپ.

(جدول طراحی پیشگام تدریس)

عنوان درس : بارداری و زایمان ۲	گروه فراگیر : ترم دو کارشناسی مامایی
نیمسال دوم :	نام استاد : دکتر نرجس بحری
روز برگزاری کلاس : -	تعداد واحد : دو واحد

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معارفه ، ارزشیابی آغازین ، تبیین اهداف	- اطمینان از داشتن پیشنیازهای لازم - جایابی و تبیین انتظارات
دوم	مراحل مختلف وضع حمل از نظر بالینی	- وضع حمل را تعریف و مراحل آن را بیان نماید. - تغییرات رحم و سرویکس را در مرحله یک وضع حمل توضیح دهد. - تغییرات میومتر در جریان مرحله دو وضع حمل را شرح دهد. - تغییرات ساختمانی بافت سرویکس که منجر به رسیده شدن سرویکس در مرحله دو وضع حمل می شود را توضیح دهد. - مرحله سه وضع حمل و مراحل بالینی لیبر را شرح دهد. - مرحله چهارم وضع حمل از نظر بالینی را توضیح دهد.
سوم	آشنایی با روند های فیزیولوژیک و بیولوژیک و بیوشیمیایی تنظیم کننده وضع حمل	- عواملی که سبب حفظ سکون و آرامش میومتر در مرحله اول وضع حمل می شوند را شرح دهد. - عواملی که سبب حفظ مرحله دوم وضع حمل می شوند را توضیح دهد.
چهارم	آشنایی با روند های فیزیولوژیک و بیولوژیک و بیوشیمیایی تنظیم کننده وضع حمل	- نقش یوتروتنین ها در مرحله سوم وضع حمل را ذکر کند. - نقش یوتروتنین ها در مرحله چهارم وضع حمل را ذکر کند.
پنجم	فیزیولوژی مرحله اول لیبر	- علائم و نشانه های شروع لیبر حقیقی را نام ببرد. - سبک شدن را تعریف و آن را در مولتی پار و نولی پار مقایسه کند. - تشخیص سبک شدن را با توجه به مانورهای لئوپلد و معاینه واژینال شرح دهد. - تغییرات سرویکس در مرحله اول لیبر را توضیح دهد. - تفاوت های لیبر کاذب و حقیقی را تشریح نماید. - پارگی پرده ها قبل از ترم را توضیح دهد. - نمایش خونی را تعریف و علت آن را شرح دهد. - علت آشفته گی دستگاه گوارش قبل از لیبر را بیان نماید. - علت فوران انرژی در مادر را توضیح دهد. - سه خصوصت انقباضات رحم در زمان لیبر را بیان نماید. - سگمان فوقانی و تحتانی رحم و نقش هر یک را در لیبر شرح دهد. - حلقه انقباضی فیزیولوژیک و پاتولوژیک را مقایسه کند. - نحوه تشخیص دیلاتاسیون و افاسمان سرویکس را شرح دهد. - سه فاز انقباضات رحم را بیان نماید.
ششم	مراقبت های مرحله اول لیبر	- منحنی فریدمن و اختلالات مرحله نهفته و فعال لیبر را تفسیر کند. - نحوه اداره مرحله اول لیبر شامل: فواصل کنترل FHR، انقباضات رحمی، ممانه، طول مرحله تغذیه، هیدراسیون، پوزیشن مادر و ... - توجه به نیاز های جسمی و روحی مادر، پوزیشن مادر، طول مرحله، انتخاب نوع زایمان و ... شرح دهد.

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
هفتم	روش های ارزیابی جنین حین زایمان	- انواع مانیتورینگ الکترونیکی جنین را توضیح دهد. - اندیکاسیون و کنتراندیکاسیون استفاده از مانیتور را توضیح دهد. - الگوهای مختلف ضربان قلب جنین را توضیح دهد. - انواع اختلالات ضربان قلب جنین را رسم کند - تشخیص و درمان اختلالات ضربان قلب جنین را توضیح دهد.
هشتم	روش های تسکین درد زایمان	- تئوری کنترل دریاچه ای و تئوری های جدید ایجاد درد را توضیح دهد. - تکنیک های تنفسی جهت کاهش درد زایمان را توضیح دهد. - متد Dick- Read را توضیح دهد. - متد Bradly را توضیح دهد. - تکنیک Lamaz را توضیح دهد. - روش های طب سوزنی و طب فشاری جهت کاهش درد زایمان را توضیح دهد.
نهم	روش های تسکین درد زایمان	- استفاده از سرما و گرما جهت کاهش درد زایمان را توضیح دهد. - استفاده از آروماتراپی جهت کاهش درد زایمان را توضیح دهد. - استفاده از تکنیک های ماساژ جهت کاهش درد زایمان را توضیح دهد. - داروهای موثر در کاهش درد زایمان ، دوزاژ و نحوه ی مصرف آنها را بیان کند.
دهم	مرحله ی دوم لیبر	- روشهای تشخیصی ورود مادر به مرحله دوم زایمان را شرح دهد. - حرکات اساسی لیبر را توضیح دهد. - چگونگی نزول، چرخش و خروج جنین از کانال زایمان را توضیح دهد.
یازدهم	مراقبت های مرحله ی دوم لیبر	- چگونگی کنترل مادر در مرحله دوم زایمان را تشریح کند. - چگونگی کنترل جنین را در مرحله ی دوم زایمان توضیح دهد - در مورد آموزشهای لازم در جهت کمک به مادر در این مرحله توضیح دهد. - تکنیک های خروج سر، خروج شانه و خروج جنین را توضیح دهد.
دوازدهم	ابی زیاتومی	- اندیکاسیون های ابی زیوتومی و ضرورت انجام آن را توضیح دهد. . - روش انجام ابی زیوتومی را توضیح دهد. - چگونگی ترمیم ابی زیوتومی را ترسیم کند. - در مورد مراقبت از محل ابی زیوتومی به مادر آموزش دهد.
سیزدهم	مرحله ی سوم لیبر و مراقبت های آن	- علائم جداشدن جفت را ذکر کند. - در مورد مکانیسم جدا شدن و خروج جفت توضیح دهد. - نحوه اداره مرحله سوم لیبر را تبیین نماید. - در مورد نحوه تزریق اکسی توسین پس از زایمان و عوارض احتمالی آن توضیح دهد.
چهاردهم	معاینه ی جفت	- نحوه معاینه جفت را بتواند توضیح دهد. - بخش های جفت طبیعی را توضیح دهد. - جفت های غیر طبیعی از نظر سائز را شرح دهد. - جفت های غیر طبیعی از نظر وزن را شرح دهد. - جفت های غیر طبیعی از نظر رنگ را شرح دهد. - جفت های غیر طبیعی از نظر شکل را شرح دهد.
پانزدهم	مرحله ی چهارم لیبر و مراقبت های آن	- نحوه کنترل مرحله چهارم لیبر را توضیح دهد. - در مورد اهمیت تماس پوست به پوست مادر و نوزاد توضیح دهد. - اهمیت و نحوه ی ماساژ رحم جهت کنترل خونریزی پس از زایمان را توضیح دهد.
شانزدهم	معاینه نوزاد و مراقبت های فوری نوزاد پس از زایمان	- روش و ایتم های تعیین نمره آپگار را توضیح دهد. - اصول مراقبتی و اقدامات مربوط به کلامپ بند ناف و پیشگیری از اتلاف حرارت نوزاد را توضیح دهد. - اقدامات مربوط به تعیین هویت نوزاد را توضیح دهد. - اقدامات مربوط به تزریق ویتامین K ، ایمن سازی و بیماریابی روتین را توضیح دهد. - زمان مناسب ختنه نوزاد ترم و پره ترم را توضیح دهد.

اهداف جلسات	موضوع	جلسه
- تغییرات مربوط به برگشت رحم در دوره ی پس از زایمان و انواع لوشیا را توضیح دهد. - تغییرات مربوط به برگشت دستگاه ادراری و مراقبت از مثانه را توضیح دهد. - تغییرات مربوط به پستان ها در دوره ی پس از زایمان را توضیح دهد. - درمان مشکلات پستانی شایع شامل شقاق پستان و احتقان پستان را توضیح دهد. - تغییرات روانی پس از زایمان و مشکلات شایع آن شامل اندوه پس از زایمان و افسردگی پس از زایمان را توضیح دهد. - زمان مناسب استفاده از روش های تنظیم خانواده نوع روش مناسب را توضیح دهد.	تغییرات فیزیولوژیک دوره پس از زایمان	هفدهم
- با آمادگی و مطالعه ی کامل در امتحان تراکمی پایان ترم شرکت کند و موفق به کسب نمره ی قابل قبولی در این ارزشیابی شود.	ارزشیابی تراکمی	هجدهم